

Asia: VN/20544/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta laiksi perusopetuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Onko teillä lausuttavaa esityksen 22 pykälään koskien oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointia?

On kannatettavaa, että oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi nostetaan lain tasolle. Tämä korostaa asian tärkeyttä ja merkitystä ja vahvistaa yhdenvertaisuutta opetuksen järjestäjien tasolla.

Tämä lakimuutos edellyttää perusopetuksen opetussuunnitelman sekä tuntijako uudistuksen. Tällä hetkellä arvioinnissa on ongelma, mikä johtuu opetussuunnitelman oppiainetavoitteista, jotka eivät ole konkreettisia tietojen ja taitojen osaamista.

Onko teillä lausuttavaa esityksen 22 a pykälään koskien oppilaan arvioinnista ja opinnoissa etenemisestä päättämistä?

Esitys on kannatettava, mutta se ei toimi osaamista parantavana ennen kuin opetussuunnitelma ja tuntijako on uudistettu asiakirjoksi, jotka ohjaavat konkreettisesti tietojen ja taitojen opettamiseen.

Käsitys kustannusneutraalisuudesta uudistuksesta on väärä. Opettajien tulee saada täydennyskoulutusta arviointiosaamisen kehittämiseen.

Onko teillä lausuttavaa esityksen 22 b pykälään koskien todistuksia?

Kannatamme valtakunnallista yhdenmukaisuutta koskien todistuspohjia. Lukuvuositodistukset tulisi olla yhdenmukaiset koko maassa. Tämä tukee yhdenvertaista arviointia ja oppilaiden vertailua perusopetuksen päättövaiheessa.

Yhdenmukaisuus kohdentuu myös alakoulussa käytössä oleviin sanallisiin arviointeihin. Vaikka kyseessä ei ole vielä tietenkään jatko-opintoihin haku, niin esimerkiksi koulun vaihtotilanteissa oppilaan osaamisen tason yksiselitteinen kuvaus auttaa opettajaa jatkamaan lapsen opettamista ja oppimisen tukemista, kun oppilaan mukana tullut arviointitieto on osaamisen tasoa selkeästi kuvaava.

Onko teillä muita huomioita esitykseen?

-Lakiesityksen toteutuessa ei mikään sinänsä muutu ennen kuin perusopetuksen opetussuunnitelma ja tuntijako on uudistettu vastaamaan niitä osaamistavoitteita, joita peruskoulussa tulee opettaa, jotta peruskouluikäisten lasten ja nuorten tiedot ja taidot parantuvat nykyisestä tasosta.

-Opetussuunnitelmauudistukselle kaavailtu toteutumisaikataulu vuodelle 2028 on haasteellinen. Kyseessä on erittäin merkityksellinen uudistus, joka ei saa epäonnistua.

-Tuleva peruskoulun opetussuunnitelma tulee olla vuosiluokkaistettu ja arvioitavat tavoitteet tulevat olla konkreettisia tietoja ja taitoja eli osaamista.

Laki on ehdoton ja sitova. Opetuksen järjestäjien ohjaamiseen tarvitaan nykyistä tiukempaa lainsäädäntöä. Siksi on hyvä, että ns. osaamistakuu lakiin on otettu asioita, jotka ennen olivat vain opetussuunnitelmatasolla.

Opetuksen järjestäjä eli pääasiassa kunnat ovat isojen haasteiden edessä jo nyt, niin pedagogisen ymmärryksen kuin rahoituksen suhteen, esimerkiksi uudistetun oppimisen tuen johdosta. Tulevina vuosina tarvitaan ehdottomasti myös perusopetuksen rahoituksen kehittämistä ja opetuksen järjestäjän ymmärryksen ja osaamisen kehittämistä.

Koukkula Marjut
Suomen Luokanopettajat ry